04

ได้รับบทความ : 15/06/2566 | แก้ไขบทความ : 13/09/2566 | ตอบรับบทความ : 16/09/2566
Received : 15/06/2023 | Revised : 13/09/2023 | Accepted : 16/09/2023

การใช้เทคนิค Slip Nerikomi เพื่อสร้างสรรค์ลายภูมิทัศน์ บนเครื่องลายครามของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น

The Use of Slip Nerikomi Technique to Create Landscape Art on Jingdezhen's Blue-and-White Porcelain

Zhao Chunlei[1], [2], วัฒนพันธุ์ ครุฑะเสน[3] และโกเมศ กาญจนพายัพ[4]
Watanapun Krutasean[3] and Gomesh Karnchanapayap[4]

[1] นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร / ผู้รับผิดชอบบทความ (อีเมล์: 599256091@qq.com)
[3-4] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

[1] PhD candidate, program in design, Faculty of Decorative Arts, Silpakorn University / Corresponding Author (E-mail: 599256091@qq.com)
[2] Jingdezhen Ceramic University, China
[3-4] Assistant Professor Dr., Faculty of Decorative Arts, Silpakorn University, Thailand

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบและเชิงทดลองนี้ ได้สำรวจวิธีการเชิงนวัตกรรมและผลลัพธ์ทางศิลปะของเครื่องลายครามจากเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นที่มีลวดลายภูมิทัศน์ประกอบด้วย ลายภูเขา แม่น้ำ และต้นไม้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้เทคนิคใหม่ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการในการสร้างลวดลายภูมิทัศน์บนเครื่องกระเบื้องลายคราม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเทคนิคใหม่นี้โดยใช้ชื่อว่า Slip Nerikomi (วิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้น) เป็นการสร้างลวดลายโดยใช้น้ำดินข้น (Slip) กวนวาดเป็นรูปร่างที่ต้องการ จากนั้นจึงเอียงชิ้นงานให้น้ำดินข้นไหลตามทิศทางที่ต้องการ โดยจะทำร่วมกับการพ่นน้ำบนชิ้นงานเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมชาติมากขึ้น จากการศึกษาผลงานของผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเคลือบที่มีลวดลายภูมิทัศน์ของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น ได้พบงานลวดลายที่เกิดจากการใช้เทคนิค Nerikomi (ดินปั้นบิด) และแบบดั้งเดิม ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลจำแนกประเภท และเปรียบเทียบผลงานที่มีลวดลายภูมิทัศน์ดังกล่าวโดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อสร้างเทคนิคการวาดลวดลายภูมิทัศน์แบบใหม่ จากการศึกษาพบว่าเทคนิค Slip Nerikomi นี้ สามารถนำมาใช้สร้างลวดลายภูมิทัศน์ได้คล้ายคลึงกับการวาดลวดลายบนเครื่องลายครามโดยตรงแบบดั้งเดิม ผู้วิจัยได้ผสมเม็ดสีน้ำเงินจากโคบอลต์ออกไซด์ผสมกับน้ำดินข้นเพื่อสร้างน้ำดินข้นสีลายคราม จากนั้นจึงนำวัสดุนี้ไปใช้สร้างผลงาน โดยใช้วิธีการกวนร่วมกับการไหล ผลการทดสอบเชิงสำรวจแสดงให้เห็นว่า น้ำดินข้นที่ใช้เทคนิค Slip Nerikomi ไม่เพียงแต่จะสามารถแสดงลักษณะความเป็นภูมิทัศน์ได้ดีแล้ว ยังสามารถแสดงผลลัพธ์อย่างอื่นได้ด้วย เช่น พื้นที่หนาหรือบาง สว่างหรือมืด จะเห็นได้ว่าเทคนิคใหม่นี้สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างสรรค์ลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายครามได้ดี อีกทั้งยังช่วยเสริมให้ชิ้นงานมีเอกลักษณ์ทางศิลปะ เช่น ความเป็นธรรมชาติ และ ความยืดหยุ่น ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงสุนทรียะ และสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สร้างงานศิลปะลายครามบนเครื่องลายครามจากเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นในอนาคต

คำสำคัญ : Slip Nerikomi, วิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้น, เครื่องลายครามเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น, ลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายคราม, ดินปั้นบิด

Abstract

This comparative and experimental study investigated the innovative techniques and artistic results of Jingdezhen porcelain with mountain, river, and tree motifs. The researcher developed This new technique called Slip Nerikomi (Squeeze method with concentrated clay water: Slip). Then, incline the piece of equipment so that the concentrated soil water flows in the desired direction. To achieve a more natural appearance, spraying water on the piece of work is necessary. Patterns were created using Nerikomi (twisted clay) and traditional techniques by studying the works of porcelain masters who patterned the Jingdezhen landscape. Therefore, the researcher gathered data, classified the works, and compared them based on their landscape patterns. The researchers can develop a novel landscape painting technique using the collected data. Studies have demonstrated that the Slip Nerikomi technique can create landscape patterns comparable to traditional direct porcelain painting. Cobalt oxide blue pigments were combined with clay to create a porcelain painting medium. Then, this substance was utilized to create art on porcelain. Using the method of swirling with the flow, the Slip Nerikomi technique not only displays the scenery's character well but also allows for the display of other visual effects, such as thick or thin areas and light or dark areas. This new technique can be used to create porcelain landscape patterns. It also contributes to enhancing the workpiece with artistic qualities such as naturalness and flexibility, thereby creating aesthetic value. In addition, it can serve as a guide for future porcelain artists.

Keywords : Slip Nerikomi, Nerikomi, Jingdezhen's Blue-and-White Porcelain, Landscape Art on Porcelain, Twisted Clay

บทนำ

เมืองจิ่งเต๋อเจิ้นเป็นศูนย์กลางการผลิตเครื่องเคลือบมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และได้มีวิวัฒนาการต่อเนื่องมาโดยตลอด จนทำให้เมืองนี้เป็นที่รู้จักในเวทีนานาชาติ (Guest, 2019) เครื่องเคลือบลายคราม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าเครื่องลายครามนั้น เป็นเครื่องเคลือบที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในบรรดาเครื่องเคลือบที่แพร่หลายทั้งสี่ชนิดของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น (Xiao Min, 2008) โดยเป็นเครื่องเคลือบสีแบบใต้เคลือบชนิดหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องกระเบื้องลายคราม ศิลปินจะใช้เม็ดสีที่ทำมาจากแร่โคบอลต์ออกไซด์เพื่อวาดภาพบนดินปั้น (Zhu Heshao, 2012) จากนั้น นำมาพ่นเคลือบใส และเผาเคลือบโดยใช้เปลวไฟสันดาปแบบไม่สมบูรณ์ (reducing flame) ที่อุณหภูมิสูงประมาณ 1300 °C (Feng Xianming, 1994)

การเผาในอุณหภูมิสูงนี้จะทำให้สีของลวดลายมีความชัดเจน สดใส และไม่ซีดจาง (Zhang Pusheng,1999) ภาพวาดลายครามภูเขาและแม่น้ำเป็นสไตล์ที่เลียนแบบภาพวาดภูเขาและแม่น้ำของจีน (Duan Suping, 2020) ดังแสดงในภาพที่ 1 ซึ่งนำการแสดงลายเส้นเป็นพื้นฐาน ภูเขาและแม่น้ำมีลักษณะของ “พื้นที่ซานยวน” “หนาและบางอยู่ร่วมกัน” “ความมืดสูงและความสว่างต่ำ” เป็นต้น ซึ่งได้กลายเป็นมาตรฐานสำหรับลวดลายภูมิทัศน์จิ่งเต๋อเจิ้น ลายคราม ดั่งที่ Zhang Yongjun (2015) ได้กล่าวไว้ว่าลวดลายภูมิทัศน์ของจิ่งเต๋อเจิ้น คือการแสวงหาความงามทางจินตภาพของธรรมชาติและภูมิทัศน์บนพื้นฐานของการแสดงภูมิทัศน์ธรรมชาติ

ภาพที่ 1 : ภาพภูมิทัศน์สีลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นร่วมสมัย

① *ผู้สร้างสรรค์: Ling Zongzheng.*
ที่มาของภาพ: https://www.zhibitouzi.com/product-3360.html. เข้าถึงวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

② *ผู้สร้างสรรค์: Gan Daopu.*
ที่มาของภาพ: www.jdzmc.com/Article/Class9/Class37/10707.html.
เข้าถึงวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

③ *ผู้สร้างสรรค์: Yu Zuofu.*
ที่มาของภาพ: https://www.bjhdcp.com/goods-888.htm. เข้าถึงวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

④ *ผู้สร้างสรรค์: Wang Changing.*
ที่มาของภาพ: จัดทำโดยผู้วิจัยในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2022 สถานที่: สถาบันเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้น.

⑤ *ผู้สร้างสรรค์: Hu Saijun.*
ที่มาของภาพ: collection.sina.com.cn/wjs/2018-08-29/doc-ihikcahf1718165.shtml.
เข้าถึงวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

⑥ *ผู้สร้างสรรค์: Xu Zheng.*
ที่มาของภาพ: https://new.qq.com/omn/20220630/20220630A09QXM00.html.
เข้าถึงวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

วิธีดินปั้นบิด (Nerikomi) เป็นเทคนิคเก่า ที่ถูกขุดค้นพบตั้งแต่ยุคเมโสโปเตเมียในศตวรรษที่ 14 ก่อนคริสตกาล ในประเทศจีนดินปั้นบิดเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยราชวงศ์ถัง จากนั้นมีการพัฒนาและยกระดับการผลิตมาโดยตลอด จนถึงจุดสูงสุดในสมัยราชวงศ์ซ่งและเสื่อมหลังสมัยราชวงศ์ซ่งตอนปลายและราชวงศ์หยวน และหลังจากนั้นก็ไม่ค่อยได้รับความนิยมอีก

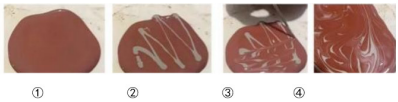
เทคนิคดินปั้นบิดแบบร่วมสมัยกำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นโดยใช้พื้นฐานของลายดั้งเดิม ลายเส้นของเครื่องเคลือบแบบดินปั้นบิด สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอด เช่น ลายไม้ ลายขนนก ลายผ้า ลายเมฆ ลายน้ำไหล ลายดอกไม้ และอื่น ๆ บ้างก็พันกันเหมือนรากของต้นไม้เก่า บ้างก็ขึ้นลงเหมือนภูเขา ซึ่งมีแนวคิดที่แยบยลและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (Yang Xia & Cai Zhanzhu, 2021)

หลังจากการมีการใช้แม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์เพื่อสร้างเครื่องเคลือบแล้ว ต่อมาได้เกิดเทคนิคใหม่คือ เทคนิค Slip Nerikomi หรือ การบีบราดด้วยน้ำดินข้น ซึ่งเป็นเทคนิคที่ต่อยอด

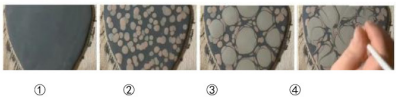
มาจากเทคนิคการทำเครื่องกระเบื้องแบบดินปั้นบิด เทคนิค Slip Nerikomi เป็นการใช้ น้ำดินข้น หรือ Slip ตั้งแต่สองสีขึ้นไป เทลงไปบนชิ้นงานในมุมมองศาที่ต่างกันโดยจะเอียงและหมุนชิ้นงานจนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ จากนั้นจึงเทน้ำดินข้นส่วนเกินออก เมื่อเทียบกับเทคนิคดินปั้นบิดแบบดั้งเดิมแล้ว พบว่าสามารถควบคุมการไหลของน้ำดินข้นได้ในระดับหนึ่งโดยการกวนเนื้อดิน (Cai Yan, 2022) ตามที่แสดงในภาพที่ 2

(1) : เทคนิค Slip Nerikomi โดยการหมุนแม่พิมพ์ปลาสเตอร์ (Stranding tire with mold mud)
ที่มาของภาพ: https://www.bilibili.com/video/BV19L4y1W7uR/ เข้าถึงวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

(2): เทคนิค Slip Nerikomi
โดยการกวน (Plane mud twisted placenta)
ที่มาของภาพ: https://m.bilibili.com/video/BV1WG4y1i7oa เข้าถึงวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 2022.

(3): เทคนิค Slip Nerikomi
โดยการใช้พู่กันวาด (Flat mud and flat mud stringing tire)
ที่มา: สถาบันเครื่องเคลือบ yisouge จิงเต๋อเจิ้น โดย Li Dong พฤษภาคม ค.ศ.2022.

ภาพที่ 2 : เทคนิค Slip Nerikomi (บีบราดน้ำดินข้น)

2. การวิเคราะห์ผลงานที่เกี่ยวข้อง

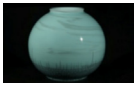
ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลผลงานศิลปะที่เป็นลวดลายภูมิทัศน์ และได้จัดทำเป็นตาราง โดยจำแนกประเภทตาม ยุคสมัย เทคนิคการผลิตชิ้นงาน และรูปแบบของลวดลาย จากนั้นนำมาวิเคราะห์กระบวนการผลิต ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ส่วนข้อมูลเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของลวดลายภูมิทัศน์จากเทคนิคดินปั้นบิดกับการวาดแบบดั้งเดิมจัดแสดงใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 1 รายชื่อเครื่องเคลือบจากเทคนิคดินปั้นบิด ของจีนโบราณที่เกี่ยวข้องกับลวดลายภูมิทัศน์

ยุคสมัย และเครื่องใช้	เทคนิค ดินปั้นบิด และผลของการตกแต่ง	ผลงาน	ที่มาของรูปภาพ
ราชวงศ์ถัง กาน้ำแบน	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือ สีแดง และสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน ไม่เคลือบ ลวดลายคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		www.yxhenan.com/pic/yxtk/ctgy_12739_2416.html. เข้าถึงวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2022
ราชวงศ์ถัง ชาม	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือ สีน้ำตาลเข้มและสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน ไม่เคลือบ ลวดลายคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		Yang Xia & Chai Zhanzhu. (2012). เครื่องเคลือบ “ดินปั้นบิด” ในเตาเผาตางหยางหยู่. สำนักพิมพ์วิจิตรศิลป์เหอ หนาน. หน้าที่ 178.
ราชวงศ์ถัง อ่างล้างสามขา	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือ สีดำ และสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน ทำการเคลือบด้วยสีเหลืองใสทั้งชิ้นงาน ลวดลายมีลักษณะคล้ายดวงอาทิตย์ หรือลวดลายผ้า		Wang Zhijun. (2013). การเก็บสะสมเครื่องเคลือบ “ดินปั้นบิด” แบบโบราณ–การแข็งตัวของเมฆและน้ำ, 2013(08), หน้าที่ 96.
ราชวงศ์ถัง หมอนเครื่องเคลือบ	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือ สีดำ และสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน ทำการเคลือบด้วยสีเหลืองใสทั้งชิ้นงาน ลวดลายมีลักษณะคล้ายลายหิน		https://digicol.dpm.org.cn/cultural/detail?id=b397c589e4be49f782ed46a90327c5dd&source=1&page=1.เข้าถึงวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
ราชวงศ์ถัง ชาม	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือ สีดำ และสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน ทำการเคลือบด้วยสีเหลืองใสทั้งชิ้นงาน ลวดลายมีลักษณะคล้ายลายหิน		Huang Lina: การวิจัยรูปแบบศิลปะการตกแต่งร่วมสมัยและการประยุกต์ใช้ในเฟอร์นิเจอร์ภายในอาคาร, กุ้ยหลิน: มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กว่างซี,วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท,มิถุนายน ค.ศ. 208 หน้าที่ 12
ราชวงศ์ซ่ง ไห	นวดผสมเนื้อดิน 2 สี คือสีดำ และสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน เคลือบด้วยสีเหลืองใสทั้งชิ้นงาน มีลักษณะคล้ายลวดลายภูเขา		Hao Jianying. (2020). การวิจัยการเปลี่ยนแปลงทางศิลปะเครื่องเคลือบ “ดินปั้นบิด” สมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่ง, งานหัตถกรรมและการปฏิบัติ,กันยายน ค.ศ. 2020 หน้าที่ 17
ราชวงศ์ซ่ง กาน้ำ	นวดผสมเนื้อดิน 2 สีคือ สีน้ำตาลเข้มและสีขาว ตกแต่งทั้งชิ้นงาน เคลือบด้วยสีใสทั้งชิ้นงาน ลวดลายคล้ายคลึงกับมีลักษณะคล้ายลวดลายคล้ายขนนกหรือเกล็ดปลา		Yang Junyan. (2011). ตางหยางหยู่ ประเทศจีน,สำนักพิมพ์ซาวจีนโพ้นทะเล, มกราคม ค.ศ. 2011, หน้าที่ 132.

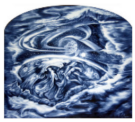
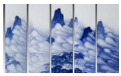
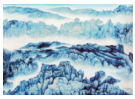
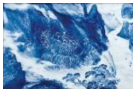
ยุคสมัย และเครื่องใช้	เทคนิค ดินปั้นบิด และผลของการตกแต่ง	ผลงาน	ที่มาของรูปภาพ
ราชวงศ์ซ่ง แจกัน แบบฐานป้าน	ใช้ดินตกแต่งเป็นฐาน เคลือบบิดด้วยดิน 3 สีคือ สีขาว สีน้ำตาลเข้ม และ สีน้ำตาลอ่อน ตกแต่งเฉพาะบางส่วน ลวดลายมีลักษณะคล้ายคลึงกับ ภูเขา น้ำ และเมฆ		www.shanximuseum.com/sx/collection/detail/id/832. เข้าถึงวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
ราชวงศ์ซ่ง เตาสามขา	เคลือบบิดด้วยดิน 2 สี คือ สีขาวและสีแดง ตกแต่งเฉพาะบางส่วน ลวดลายมีลักษณะคล้ายคลึงภูเขา น้ำ และเมฆ		Yang Xia,& Chai Zhanzhu. (2012). เครื่องเคลือบ “ดินปั้นบิด” เตาเผาตาง หยางหยู่,สำนักพิมพ์วิจิตรศิลป์เหอหนาน, กรกฎาคม ค.ศ. 2012, หน้าที่ 208.

ตารางที่ 2 รายชื่อเครื่องเคลือบ “ดินปั้นบิด” สมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับลวดลายภูมิทัศน์

ผู้สร้างสรรค์ (สัญชาติ)	วิธี “ดินปั้นบิด” และผลของการตกแต่ง	ผลงาน	ที่มาของภาพ
Lu Weisun (จีน)	ผสมเนื้อดินสีเขียวอ่อน และดินขาว ขึ้นรูปทรง ลวดลายแท่งหมุนเป็นแถบ มีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		Yang Zhiyue & Lu Weisun.(2018). การวิจัยเกี่ยวกับภาษาเสียอี้ของผลงานหัวข้อภูมิทัศน์เครื่องเคลือบศิลาดล, หังโจว: สถาบันวิจิตรศิลป์ประเทศจีน,วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
Petrus Griepink (เนเธอร์แลนด์)	ผสมเนื้อดินสีขาวและสีเขียวเข้ม ฝังบางส่วน ขึ้นรูปด้วยแผ่นโคลนบาง มีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		https://www.petrusgriepink.nl เข้าถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
Petrus Griepink (เนเธอร์แลนด์)	ดินเหนียวสีน้ำเงิน สีเหลือง สีเทาเข้ม สีดำและสีขาว แผ่นดินเหนียวประกอบกันเป็นรูปทรง การรวมของเส้นและพื้นผิวแบบไม่สม่ำเสมอ มีความใกล้เคียงกับรูปแบบของลวดลายภูมิทัศน์		https://www.annemossman.com/shop/p/coloured-cup-yellowgreen-cdhs4. เข้าถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
Zhao Chunlei (จีน)	“ดินปั้นบิด” สีเขียวและสีขาว แผ่นดินเหนียวประกอบกันเป็นรูปทรง มีความใกล้เคียงกับรูปแบบของกลุ่มภูเขา		ถ่ายภาพโดย Zhang Siping ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2022.

ผู้สร้างสรรค์ (สัญชาติ)	วิธี “ดินปั้นบิด” และผลของการตกแต่ง	ผลงาน	ที่มาของภาพ
Matsi Kosei (ญี่ปุ่น)	ดินปั้นบิด 3 สีคือ น้ำตาล สีขาว และสีฟ้าอ่อนบิดเข้าด้วยกัน แผ่นดินเหนียวประกอบกันเป็นรูปทรง มีความใกล้เคียงกับการไหลของน้ำ		https://japanesepottery.com/gallery-item/neriage-guinomi-by-lnt-matsui-kosei/ เข้าถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
He Bingqin (จีน)	ดินปั้นบิด 4 สีคือ สีดำ สีเขียวเข้ม สีเทาและสีขาว สร้างเป็นแผ่นโคลนพื้นผิว นำแผ่นดินเหนียวที่มีพื้นผิวประกอบกันเป็นภาพดินเหนียวขนาดใหญ่ตามเค้าโครงของภาพวาดภูเขาและแม่น้ำ มีลักษณะการตกแต่งที่คล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		He Bingqin. (2010).การสอนเครื่องเคลือบสมัยใหม่,สำนักพิมพ์อู่ฮั่น,มกราคม 2010,หน้าที่ 76.
Larissa (ออสเตรเลีย)	ดินปั้นบิดหลากสีถูกบิดเข้าด้วยกัน นำแผ่นดินเหนียวประกอบขึ้นเป็นรูปทรง มีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		https://zhuanlan.zhihu.com/p/373179297 เข้าถึงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
Skraw-kinatury (โปแลนด์)	ดินปั้นบิด 4 สีคือ สีน้ำเงิน สีดำ สีเหลืองอ่อนและสีขาว บิดเข้าด้วยกัน มีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		https://skrawkinatury.pl/miseczki-ceramiczne. เข้าถึงวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 2022
Yan Jingya (จีน)	ดินเหนียวสีขาวและสีเขียวเข้มถูกนำมาซ้อนกัน ประกอบขึ้นเป็นภาพ มีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์		Yang Jingya. (2020). "The rhythm of points" -- the application of "point" elements inceramic decoration, จิ่งเต๋อเจิ้น: มหาวิทยาลัยเครื่องเคลือบจิ่งเต๋อเจิ้น,มีนาคม ค.ศ. 2020 หน้าที่ 17.

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างผลงาน “ดินปั้นบิด” กับผลงานภาพวาดภูมิทัศน์

	ดินปั้นบิด	ลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
1			ภาพมีลักษณะบิดเป็นเกลียวคล้ายกัน	รูปร่างของภูเขาและแม่น้ำดินปั้นบิดไม่ชัดเจน รูปร่างของลวดลายภูมิทัศน์ลายครามมีความชัดเจน
2			เป็นภาพแสดงถึงภูเขาและแม่น้ำคล้ายกัน องค์ประกอบภาพคล้ายคลึงกัน	การตกแต่งแบบดินปั้นบิดส่วนมากปรากฏในพื้นที่ 2 มิติ การตกแต่งภูมิทัศน์ลายครามปรากฏในพื้นที่ 3 มิติ
3			เป็นภาพแสดงถึงภูเขาและแม่น้ำคล้ายกัน องค์ประกอบภาพคล้ายคลึงกัน	ลวดลายของดินปั้นบิดเป็นนามธรรม ลวดลายภูมิทัศน์ลายครามเป็นรูปธรรม
4			ภาพแนวเขามีความคล้ายคลึงกัน	แนวเขาของดินปั้นบิดเป็นนามธรรมมาก ภูเขาและแม่น้ำเป็นรูปธรรม
5			รูปทรงโดยรวมและการขึ้นลงของภูเขามีความคล้ายคลึงกัน	แนวเขาของดินปั้นบิดไม่มีการไล่ระดับความสว่างและความมืดของแสง แนวเขาของลายครามมีผลของ “ความมืดเข้มแสงอ่อน”
6			ลักษณะการขึ้นลงของภูเขาคล้ายกัน	พื้นที่ของดินปั้นบิดมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ภาพภูมิทัศน์ของลายครามมีมิติแสดงถึงความไกลใกล้ของรูปภาพ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปทรงภาพภูเขาและแม่น้ำที่คล้ายคลึงกันของดินปั้นบิด ดังที่แสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า ดินปั้นบิดสี ทำให้ภาพภูมิทัศน์มีลักษณะเป็นแบบสองมิติโดยไม่ให้ความรู้สึกถึงความลึกและความไกลของพื้นที่มากนัก แต่วิธี Slip Nerikomi ไม่เพียงแต่จะมีลักษณะพิเศษเหมือนดินปั้นบิดผสมสี แต่ยังมีการไล่ระดับของความสว่างและความมืดมีความเป็นธรรมชาติ ทำให้สื่อถึงภาพภูมิทัศน์ลายครามแบบดั้งเดิม

ในตารางที่ 3 จากผลการวิเคราะห์ วิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นมีศักยภาพสูง สำหรับการแสดงออกของลวดลายภูมิทัศน์ เพื่อพิสูจน์ว่าวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นสามารถแสดงภาพภูมิทัศน์ได้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งเน้นที่การแก้ปัญหา แต่ขณะเดียวกันก็มีการสำรวจการแสดงออกทางศิลปะอีกด้วย

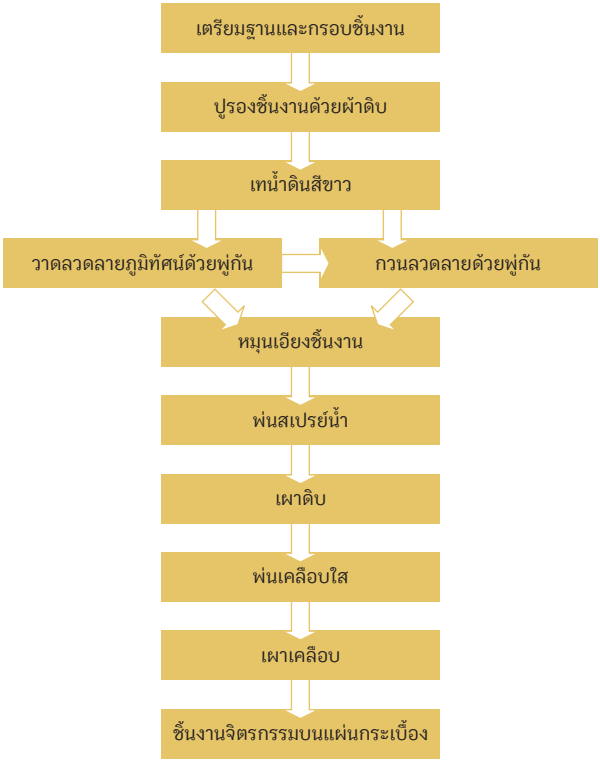
Dyrssen ได้กล่าวว่า “การทดลองเชิงสำรวจควรสั่นคลอนรูปแบบความคิดที่ยึดติด ค้นพบความเป็นไปได้ที่ซ่อนอยู่ และขับเคลื่อนการพัฒนาของกระบวนการสร้างสรรค์” (Dyrssen, 2011) อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ที่คาดไม่ถึงอาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการทดลอง ซึ่งส่งผลต่อทิศทางของการวิจัยหรือการแตกออกเป็นเส้นทางการทดลอง (Rheinberger, 1997; Solberg, 2021) ผู้วิจัยค้นพบความเป็นไปได้ที่ซ่อนอยู่ในวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้น ใช้วิธีการใหม่เพื่อปรับประสิทธิภาพของวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นให้อยู่ในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้

3. การทดลอง

สมมุติฐาน: การใช้เทคนิค Slip Nerikomi จะช่วยสร้างลวดลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายครามได้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์: เพื่อสร้างลวดลายภูเขา ทะเลสาบและต้นไม้ที่มีความเป็นธรรมชาติ แสดงถึงการไล่ระดับของแสงและเงา เพื่อให้ผลลัพธ์ทางศิลปะของภาพภูมิทัศน์ที่ลื่นไหล

วิธีการ: เลือกใช้เทคนิค Slip Nerikomi ใช้พู่กันวาดภาพและวาดขอบ ร่วมกับการเอียงแผ่นภาพและการพ่นน้ำ ขั้นตอนแสดงในภาพที่ 3

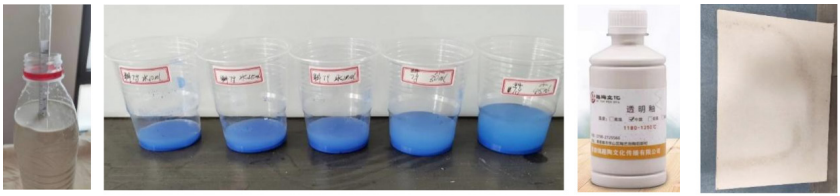

ภาพที่ 3 ผังงานแสดงขั้นตอนการทำลวดลายภูมิทัศน์ลายคราบนกระเบื้องเคลือบ

วัสดุและอุปกรณ์: แผ่นภาพไม้ (หรือแผ่นภาพปูน) แท่งไม้ พู่กัน น้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์ ดินขาวจิ่งเต๋อเจิ้น ฝ้าฝ้าย แก้ว ผ้าซับน้ำ ถังน้ำเล็ก (ความจุ: 5 ลิตร) ถังพลาสติกใหญ่ (ความจุ: 100 ลิตร) แผ่นภาพโทนสีขาว ขวดสเปรย์พ่นน้ำ (ความจุ: 50 มิลลิลิตร) และขวดพลาสติก (ความจุ: 5 ลิตร) ดังแสดงในภาพที่ 4

· พู่กัน ②ถังพลาสติค ③ ขวดสเปรย์ ④ตราชั่งแบบดิจิตอล ⑤ผ้าดิบ

⑥น้ำดินขาว ⑦ น้ำดินข้นผสมเม็ดสีโคบอลต์ออกไซด์ ⑧สารเคลือบใส ⑨ฐานชิ้นงาน

⑩ไฮโดรมิเตอร์⑪เครื่องวัดระดับน้ำ ⑫เตาเผาเซรามิกไฟฟ้า ⑬ปั๊มลม ⑭ แอร์บรัช

ภาพที่ 4 วัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การเตรียมการในช่วงแรก

1) การเตรียมน้ำดิน

ผสมดินเหนียวกับน้ำ เตรียมผสมเนื้อดินที่มีความเข้มข้นสูง 60 ปอนด์ นำใส่ลงในถังพลาสติก สัดส่วนจำเพาะของน้ำดินข้นเท่ากับ 50 และเติมโซเดียม เมต้าซิลิเกต 0.01%

2) น้ำดินสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์

ผสมเม็ดสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์กับน้ำดินขาวเป็นสามกลุ่ม อัตราส่วนของเม็ดสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์ต่อน้ำดินขาวคือ 1:3 1:6 และ 1:9 แบ่งออกเป็นถ้วย

3) การออกแบบฐานและกรอบไม้

วางแผ่นภาพไม้ (ยาว 45 ซม. กว้าง 45 ซม. หนา 4 ซม.) ในแนวนอน คลุมด้วยผ้าเปียกเพื่อทำให้เรียบ ใช้แท่งไม้มาทำเป็นกรอบไม้ (ยาว 17 ซม. กว้าง 15 ซม. หนา 5 ซม.) การออกแบบโครงเพื่อความสะดวกในการผลิต

3.2 กระบวนการทดลอง

ภาพภูเขา แม่น้ำและต้นไม้เป็นหัวข้อสร้างสรรค์หลักของศิลปะภาพภูมิทัศน์บนเครื่องลายคราม ซึ่งจะสร้างโดยการผสมผสานระหว่างการวาดภาพ การกวน การไหล การพ่นและวิธีการอื่น ๆ หลังจากผสมน้ำดินเสร็จแล้ว ให้เทลงในโครงไม้ที่มีความหนา 0.5 ซม. ดังแสดงในรูปที่ ① ในภาพที่ 3 แสดงถึงการผสมผสานของการวาดภาพและการกวน

การทดลองที่ 1: การผสมผสานของการวาดภาพและการกวน

1) ภูเขา

ใช้พู่กันจุ่มน้ำดินสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์เพื่อร่างลำดับของยอดเขา (เส้นหนาและสีเข้ม) และเชิงเขา (เส้นบางลงและสีค่อย ๆ จางลงไปด้านล่าง) จากนั้นใช้พู่กันจุ่มสีอ่อน โดยกวนน้ำดินและสร้างรูปร่าง เพื่อสร้างพื้นผิวการขึ้นลงของภูเขา สุดท้าย ใช้พู่กันขนาดเล็กจุ่มสีอ่อนเพื่อร่างภาพภูเขาที่อยู่ไกลออกไป จากนั้นใช้สีอ่อนเดียวกันเพื่อวาดเป็นรูปร่างขณะกวน ②③④ ในภาพที่ 3 แสดงถึงการผสมผสานของการวาดภาพและการกวน

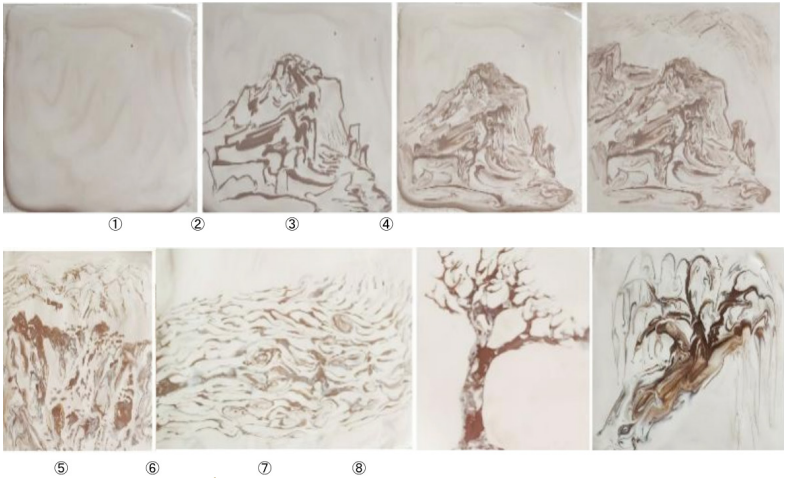
2) น้ำ

น้ำตก: ลวดลายน้ำของน้ำตกแนวตั้งเป็นจุดเด่น วาดก้อนหินตรงกลางน้ำตกด้วยสีเข้ม กวนน้ำดินตามทิศทางน้ำไหล วาดเส้นยาวและเส้นสั้น เส้นยาวใช้เพื่อระบุพื้นที่ขนาดใหญ่ที่เด่นชัดในน้ำตก เส้นโค้งสั้นใช้เพื่อวาดพื้นที่ขนาดเล็กหรือแคบ ⑤ ในภาพที่ 3 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

ทะเลสาบ: ใช้เส้นโค้งสั้นรูปตัว S เพื่อวาดลายน้ำในทะเลสาบ ใช้พู่กันวาดวงกลมแบบหมุนวน ⑥ ในภาพที่ 3 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

3) ต้นไม้

ใช้พู่กันขนาดใหญ่เพื่อวาดลำต้นอย่างง่าย และใช้พู่กันขนาดเล็กเพื่อวาดกิ่งก้าน พู่กันกวนโคลนและพื้นผิวที่กวนต้องปรับและสร้างลายละเอียดด้วยแปรงขนาดเล็กตามความต้องการในการสร้างสรรค์ ขดของต้นไม้เกิดจากการกวนน้ำดินให้เป็นวงกลม ดังแสดงในรูปที่ ⑦⑧ ในภาพที่ 3 แสดงถึง*การผสมผสานของการวาดภาพและการกวน*

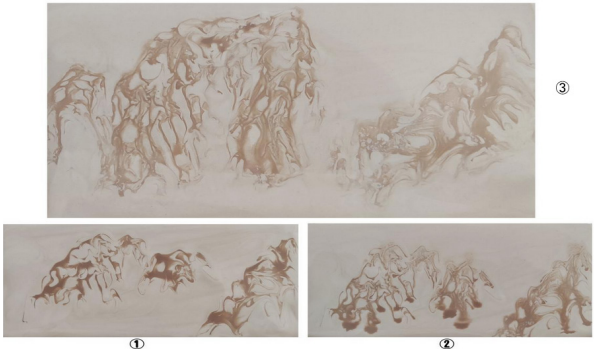
ภาพที่ 3 การผสมผสานของการวาดภาพและการกวน

การทดลองที่ 2: การผสมผสานของการวาดภาพ การกวนและการไหล

ควรทาและกวนให้สมบูรณ์ภายใน 3 นาที จากนั้นค่อยใช้เทคนิคการไหล การไหลคาดว่าต้องเสร็จภายใน 2 นาที ระหว่างขั้นตอนนี้ควรตอกกรอบภาพไม้กับแผ่นภาพไม้

1) ภูเขา

เติมน้ำลงในน้ำดินสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์เล็กน้อย คนให้เข้ากัน (อัตราส่วน 30%) วาดภูเขาลงบนโคลน จากนั้นค่อย ๆ เอียง 45 องศาไปทางยอดเขาค้างไว้ 4 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียง 45 องศา ไปทางตีนเขาค้างไว้ 7 วินาที ทำซ้ำในขั้นตอนด้านบนสองครั้งเพื่อสร้างพื้นผิวแบบไหลในแนวตั้ง วางรูปภาพในแนวราบ วาดภาพอีกครั้งด้วยพู่กัน และทำขั้นตอนการไหล การวาดและการกวนซ้ำอีกครั้งหลังจากการวาดภาพ ①②③ ในภาพที่ 4 การผสมผสานของการวาดภาพและการกวน

ภาพที่ 4 ภาพทิวทัศน์ด้วยเม็ดสีอ่อน

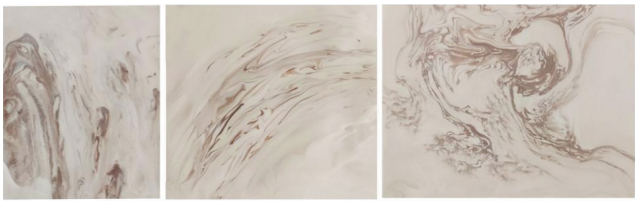
2) น้ำ

น้ำไหลแนวตั้ง: หลังจากการวาดน้ำไหลแนวตั้งแล้ว ค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพขึ้นเป็นมุม 40 องศาเพื่อสร้างการไหลของน้ำค้างไว้ 5 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพลงเป็นมุม 40 องศาเพื่อสร้างการไหลของน้ำค้างไว้ 5 วินาที ทำตามขั้นตอนด้านบนซ้ำสองครั้ง จากนั้นนำมาวาดอีกครั้งหนึ่ง ① ในภาพที่ 5 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

การเอียงของน้ำ: ค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพขึ้นไปทางซ้ายเป็นมุม 40 องศาค้างไว้ 5 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพลงไปทางขวาเป็นมุม 40 องศาค้างไว้ 5 วินาที จากสองขั้นตอนนี้ลายน้ำจะปรากฏขึ้น ทำซ้ำขั้นตอนด้านบนอีกสองครั้ง ② ในภาพที่ 5 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

3) ต้นไม้

หลังจากวาดภาพต้นไม้แล้ว ค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพขึ้นเป็นมุม 45 องศาค้างไว้ 4 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียงลงมาเป็นมุม 45 องศาค้างไว้ 4 วินาที ทำซ้ำขั้นตอนด้านบนอีกสองครั้ง จากนั้นวาดภาพตามต้องการ ③ ในภาพที่ 5 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

ภาพที่ 5 น้ำกับต้นไม้

การทดลองที่ 3: การพ่นน้ำและการไหล

ชิ้นงานที่ได้จากการทดลอง1คือจากการวาดภาพและการกวน และการทดลองที่ 2 คือจากการวาด การกวน และการไหล นำชิ้นงานมาวางในแนวราบเป็นเวลา 10 นาที พ่นน้ำเมื่อน้ำดินไม่ไหลเอียงแล้ว

1) ภูเขา

ฉีดน้ำลงบนแผ่นภาพทั้งหมด 6 ครั้ง ค่อย ๆ เอียงไปทางยอดเขาเป็นมุม 40 องศาค้างไว้ 4 วินาที จากนั้น ค่อย ๆ เอียงไปทางเชิงเขาเป็นมุม 40 องศาค้างไว้ 8 วินาที ทำซ้ำขั้นตอนด้านบนอีกสองครั้ง ① ในภาพที่ 6 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

ฉีดน้ำลงบนแผ่นภาพทั้งหมด 4 ถึง 8 ครั้ง จนน้ำดินสีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์ค่อย ๆ จางลง จากนั้นค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพไปด้านล่างของภูเขาเป็นมุม 40 องศาค้างไว้ 6 วินาที สุดท้ายวางแผ่นภาพในแนวราบ ② ในภาพที่ 6 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

2) น้ำ

ฉีดน้ำลงบนแผ่นภาพ 4-7 ครั้ง ค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพ 40 องศาตามทิศทางการไหลของน้ำค้างไว้ 2 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพขึ้น 40 องศาตามทิศทางการไหลของน้ำค้างไว้ 8 วินาที ทำซ้ำขั้นตอนด้านบนอีกสองครั้ง ③ ในภาพที่ 6 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

3) ต้นไม้

ฉีดน้ำลงบนแผ่นภาพทั้งหมด 6 ครั้ง ค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพด้านบนของต้นไม้เป็นมุม 40 องศาทิ้งไว้ 8 วินาที จากนั้นค่อย ๆ เอียงแผ่นภาพด้านล่างของต้นไม้เป็นมุม 40 องศาทิ้งไว้ 4 วินาที ทำซ้ำขั้นตอนด้านบนอีกสองครั้ง ④ ในภาพที่ 6 แสดงถึงการทดลองเฉพาะ

ภาพที่ 6 การพ่นน้ำและการไหล

4. การเคลือบและการเผา

หลังจากวาดภาพลายครามแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเคลือบและการเผา ขั้นตอนนี้รวมถึงการเผาโดยตรง การเคลือบและการเผาด้วยอุณหภูมิสูง

1) การเผาดิบ (Biscuit Firing) ด้วยเตาเผาไฟฟ้าอุณหภูมิต่ำ

ก่อนการเผาดิบ ผลงานต้องจัดการเติมน้ำก่อนการเผา โดยอุณหภูมิเริ่มต้นจนถึง 120 °C อุณหภูมิจะเพิ่มขึ้น 2 °C ต่อนาที ช่วงอุณหภูมิ120 °C ถึง 660 °C ให้เพิ่มขึ้น 3 °C ต่อนาที และช่วงอุณหภูมิระหว่าง 660 °C ถึง 800 °C เพิ่มขึ้น 2.3 °C ต่อนาที เนื่องจากไม่จำเป็นต้องรักษาอุณหภูมิเตาเผาที่ 800 °C ควรปิดเตาเผาทันที เตาเผาจะค่อย ๆ เย็นลงจนถึง 100 °C เปิดประตูให้กว้างเพียงพอที่จะนำผลงานดินปั้นบิดออกมาได้

2) การพ่นเคลือบ (Glaze Spraying)

วิธีการคลือบชิ้นงานทั้งหมดนั้นคล้ายคลึงกับวิธีการเผาเคลือบลายครามของจิ่งเต๋อเจิ้น ก่อนอื่นให้ใช้ฟูกันทาให้ทั่วด้วยน้ำสะอาด จากนั้นพ่นเคลือบลงบนชิ้นงานให้เสร็จสมบูรณ์โดยใช้เครื่องพ่นแอร์บรัช ให้มีความหนาของชั้นเคลือบอยู่ที่ 0.5 มิลลิเมตร

3) การเผาเคลือบด้วยเตาเผาแบบแก๊สอุณหภูมิสูง (Glost Firing)

เครื่องเคลือบลายครามของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้นถูกเผาด้วยอุณหภูมิสูงมาตั้งแต่โบราณ อุณหภูมิสูงสุดในเตาเผาคือ 1300 °C เช่นเดียวกัน เมื่อเผาดินปั้นบิดลายคราม จะถูกเผาที่อุณหภูมิ 850 °C ถึง 890 °C ในช่วง 30 นาทีแรก จากนั้น ตั้งไฟที่อุณหภูมิ 1280 °C ถึง 1300 °C เป็นเวลา 45 นาทีด้วยเปลวไฟแรง จากนั้นหยุดเพิ่มอุณหภูมิ ปิดประตูที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ปล่อยให้อุณหภูมิเย็นลงตามธรรมชาติ เมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 300 °C ควรเปิดปล่องควันให้กว้างถึง 8 มม. เพื่อรักษาให้ระบบเย็น

สุดท้าย เมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 60 °C สามารถเปิดประตูเพื่อรับผลงานดินปั้นบิดได้ หลังจากบดวัสดุแร่ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น องค์ประกอบหลักคือ โคบอลต์ออกไซด์ที่มีสีน้ำตาลเข้ม แต่หลังจากที่เผาถึงอุณหภูมิ 1300 °C แล้ว เนื่องจากอุณหภูมิที่ลดลง สีฟ้าอ่อนปรากฏขึ้น และกลมกลืนกับสีลายคราม นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างสีเข้มกับสีอ่อนจะลดลงเมื่อเทียบกับเครื่องเคลือบก่อนเผา เนื่องจากสีอ่อนส่วนมากจะจางลง และสีที่มืดมัวจะสว่างและเป็นประกายมากขึ้น

5. ผลลัพธ์และการอภิปราย

5.1 เปรียบเทียบระหว่างลวดลายภูมิทัศน์ดินปั้นบิดกับเครื่องเคลือบลายครามลวดลายภูมิทัศน์จิ่งเต๋อเจิ้น

ในจีนโบราณ งานหัตถกรรมดินปั้นบิดสีถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ในทางตรงข้ามเทคนิคของดินปั้นบิดเคลือบถูกนำมาใช้น้อยกว่า และไม่มีเทคนิคของวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นเครื่องเคลือบดินปั้นบิดที่มีลวดลายภูมิทัศน์ที่คล้ายคลึงกัน รวมถึง กาน้ำชาแบบดินปั้นบิดราชวงศ์ถัง อ่างล้างหน้าสามขา ชาม หมอนเครื่องเคลือบ สมัยราชวงศ์ถัง และกาน้ำและเตาสามขาดินปั้นบิดสมัยราชวงศ์ซ่ง การตกแต่งบางส่วนของผลงานดินปั้นบิดเหล่านี้ มีความคล้ายกับลวดลายภูมิทัศน์ลายครามของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น แต่ไม่มีลวดลายเฉพาะตัว

5.2 การทดลอง

1) การผสมผสานระหว่างการวาดภาพและการกวน

โดยปกติแล้ว รูปแบบพื้นฐานของลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจะถูกวาดด้วยมือ แต่การวาดพร้อมกับกวนน้ำดินนั้นสามารถทำให้ลวดลายภูมิทัศน์มีความเป็นมิติมากขึ้น ทำให้ได้ลายเส้นที่เป็นธรรมชาติ เมื่อศิลปินวาดภาพด้วยน้ำดินข้น การวาดภาพและการกวนสามารถทำพร้อมกันได้ ผู้วิจัยค้นพบว่า การกวนทำให้พื้นผิวสม่ำเสมอ หากกวนบ่อยเกินไป วิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นจะสูญเสียพื้นผิว หากกวนแรงจนเกินไป ลวดลายภูมิทัศน์จะบิดเบี้ยว

2) บทบาทของการผสมผสานของการวาดภาพ การกวนและการไหล

ภาพร่างพื้นฐานของลวดลายภูมิทัศน์ จากนั้นเอียงแผ่นภาพเพื่อให้ลวดลายภูมิทัศน์ไหลลื่น โดยมีวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การไหลจากซ้ายไปขวา การไหลจากบนลงล่าง และการไหลแบบหมุน วิธีการไหลที่ต่างกันทำให้เกิดผลลัพธ์ทางศิลปะที่แตกต่างกัน น้ำดินที่ไหลทำให้เส้นเปลี่ยนรูป และเกิดเป็นความรู้สึกจังหวะของดนตรี ดังนั้นจึงทำให้ภาพโดยรวมมีความธรรมชาติและลื่นไหล

3) การพ่นน้ำและการไหล

การพ่นน้ำทำให้สีน้ำเงินโคบอลต์ออกไซด์อ่อนลง ทำให้ขอบของภาพไม่ชัดเจน เหมาะสำหรับแบบจำลองรูปร่างของวัตถุที่อยู่ไกลในภาพและเนื้อหาในภาพที่ต้องการเบลอ เพื่อให้ภาพมีผลลัพธ์ทางศิลปะของความเสมือนจริงและความกลมกลืน นอกจากนี้ หลังจากการฉีดน้ำแล้ว เมื่อเอียงแผ่นภาพ น้ำไหลจะส่งเสริมโทนสีของลายคราม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากความมืดไปสู่ความสว่างอย่างราบรื่น

การใช้เทคนิคอย่างยืดหยุ่นเช่น การกวน การไหล และการพ่นน้ำ แสดงถึงพื้นที่ของความลึกที่เป็นเอกลักษณ์ การสลับระหว่างความเสมือนจริง และการเปลี่ยนของความมืดกับความสว่างอย่างช้า ๆ ในภาพวาดลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกระบวนการวาดภาพและผสมผสาน สามารถทำให้สีฟ้าในพู่กันค่อย ๆ จางลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนผ่านของแสงและเงาตามธรรมชาติและผลลัพธ์เชิงพื้นที่ คนส่วนมากเห็นพ้องต้องกันว่า การเปลี่ยนแปลงในงานยิ่งละเอียดมากเท่าไหร่ ผลงานก็จะยิ่งดูดีมากขึ้นเท่านั้น

5.3 การเปรียบเทียบผลลัพธ์การทดลอง

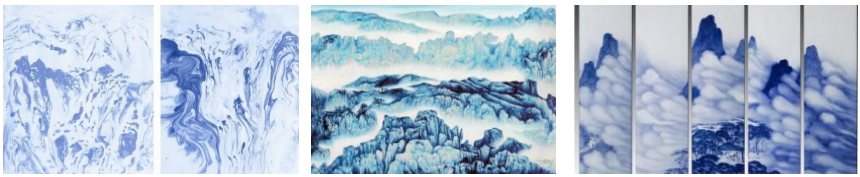
1) การเปรียบเทียบผลงานระหว่างเทคนิคดินปั้นบิดกับวิธี Slip Nerikomi ผลงานทั้งสองประเภทนี้มีพื้นผิวที่เป็นธรรมชาติ ศิลปินสามารถใช้ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ลวดลายภูมิทัศน์ธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน และใช้ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ลวดลายภูมิทัศน์แบบนามธรรมที่คาดไม่ถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคนิคการแปะดินบนดินปั้นบิดจะไม่สามารถเปลี่ยนรูปร่างของลวดลายภูมิทัศน์ได้ด้วยการกวน ผลลัพธ์คือ รูปร่างของดินปั้นบิดจะมีความคล้ายคลึงกับลวดลายภูมิทัศน์เท่านั้น ④⑤ ในภาพที่ 7 เพื่อให้เกิด

การต่อเนื่องของภาพ ศิลปินบางคนจะตัดดินปั้นบิดออกเป็นชิ้นส่วนตามความต้องการในการสร้างสรรค์แล้ว จากนั้นค่อยนำมาประกอบเข้าด้วยกัน อีกด้านหนึ่งคือ การผสมผสานระหว่างการวาดภาพและวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้น สามารถทำให้รูปทรงของภูมิทัศน์ชัดเจนและเป็นธรรมชาติ เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง ทำให้จิตรกรควบคุมภาพได้ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้น ซึ่งผลการทดลองพิเศษนี้แสดงใน ①②③ ของภาพที่ 7

ภาพที่ 7 การเปรียบเทียบระหว่างลวดลายภูมิทัศน์แบบ “ดินปั้นบิด” และลวดลายภูมิทัศน์แบบ Slip Nerikomi

2) การเปรียบเทียบระหว่างเครื่องเคลือบลวดลายภูมิทัศน์ด้วยวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นกับผลงานลวดลายภูมิทัศน์ลายครามที่มีชื่อเสียงของจิ่งเต๋อเจิ้น ตัวนำที่แตกต่างกัน: ตัวนำที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิทัศน์ของจิ่งเต๋อเจิ้นนั้นล้วนเป็นตัวนำที่มั่นคงทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกันวิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นจะใช้การไหลเป็นตัวนำ เทคนิคที่แตกต่างกัน:วิธีบีบราดด้วยน้ำดินข้นเป็นการใช้งานที่ยืดหยุ่นของการวาดภาพ การกวน การไหลและการพ่น ภายในนั้นมีการกวนและการไหลเป็นหลัก ดังที่แสดงใน ①② ของภาพที่ 8 เครื่องเคลือบลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นถูกวาดด้วยมือ ผลลัพธ์ทางศิลปะที่แตกต่างกัน: ผลงานลวดลายภูมิทัศน์ลายครามดินปั้นบิดมีเส้นเป็นหลัก และมีผลลัพธ์บนพื้นผิวที่เป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ การเปลี่ยนจากสีเข้มเป็นสีอ่อนนั้นมีความเรียบง่ายแต่ยังสง่างามและผ่อนคลายอีกด้วย เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว เครื่องเคลือบลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นที่วาดด้วยมือมีกฎและรูปแบบการวาดภาพที่แตกต่างกัน และการเปลี่ยนระหว่างความมืดกับความสว่างนั้นมีความละเอียดอ่อนและเปลี่ยนแปลงได้ดังที่แสดงใน ③④ ของภาพที่ 8

ภาพที่ 8 “ดินปั้นบิด” ลวดลายภูมิทัศน์ลายครามและลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้น

6. บทสรุป

ลวดลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายครามจีนโบราณมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ มีความเป็นนามธรรมสูงและไม่มีรูปแบบที่แน่นอน จากการเปรียบเทียบเครื่องเคลือบดินปั้นบิดเจ็ดประเภทกับเครื่องลายครามลวดลายภูมิทัศน์ของจิ่งเต๋อเจิ้นแบบดั้งเดิม สรุปได้ว่า วิธี Slip Nerikomi สามารถสร้างเอกลักษณ์ของลวดลายได้แบบเป็นธรรมชาติ เหมาะสำหรับการสร้างลวดลายภูมิทัศน์ที่ให้ความรู้สึกเชิงพื้นที่มากกว่าวิธีดินปั้นบิด เนื่องจากศิลปินสามารถควบคุมการผลิตลวดลายได้มากขึ้น

จากการศึกษานี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าเทคนิควิธี Slip Nerikomi เมื่อนำมาใช้ร่วมกับการวาดภาพ สามารถแสดงถึงการเคลื่อนไหวของเส้นลวดลายที่บรรยายลักษณะของภูเขา แม่น้ำ และต้นไม้ได้ดี และเมื่อทำร่วมกับเทคนิคการไหลของน้ำดิน จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและส่งผลให้ลวดลายภูมิทัศน์มีความเสมือนจริงที่สามารถสร้างมิติของพื้นที่ แสดงความสว่างและความมืดทำให้ลวดลายภูมิทัศน์มีความเป็นธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปคือ เทคนิค Slip Nerikomi สามารถนำมาใช้สร้างลวดลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายครามของจิ่งเต๋อเจิ้นได้ และลวดลายทิวทัศน์ลายครามดินปั้นบิดสามารถแสดงถึงระดับศิลปะเทียบเท่ากับเครื่องเคลือบลวดลายภูมิทัศน์ลายครามจิ่งเต๋อเจิ้นได้ จากการค้นพบในการศึกษานี้ น่าจะเป็นข้อมูลและแรงบันดาลใจให้แก่ศิลปินในอุตสาหกรรมสำหรับสร้างสรรค์ผลงานลวดลายภูมิทัศน์ลายครามได้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การใช้เทคนิค Slip Nerikomi เพื่อสร้างสรรค์ลายภูมิทัศน์บนเครื่องลายครามของเมืองจิ่งเต๋อเจิ้น สามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนเป็นอย่างดียิ่งจาก ผศ.ดร. วัฒนพันธุ์ ครุฑะเสน และ ผศ.ดร. โกเมศ กาญจนพายัพ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ข้อคิดข้อแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

Duan Suping. (2020). Humanistic Painting Concept and Artistic Aesthetics of Jingdezhen blue-and-white Landscape Painting. *Ceramics Research*, 113.

Dyrssen, C. (2011). *Navigating in Heterogeneity*. In M. Biggs & H. Karlsson. The Routledge Companion of Research in the Arts. Routledge.

Feng Xianming. (1994). *Chinese Ceramicst.* Shanghai Ancient Books Publishing Press.

Guest, L. (2019). *"Drifters" in Jingdezhen*: Past meets present in the porcelain capital. p. 55.

Liang Caiyan. (2021). *The utility model relates to a method for preparing stranded embryo porcelain by stranded mud process*, National Knowledge Bureau,www.xjishu.com/zhuanli/25/CN105272166.html. They were accessed on 26 July 2022.

Loussier, H. J. R. d. l. c. e. d. v. (2019). *Le nerikomi hypnotique de Mandy Cheng.* (226), 42-43.

Solberg, A. J. F. (2021). Artistic Expression and Material Limitations: An Iterative Process of Porcelain Making. *Form Academic, 14*(2), 1-14.

The Routledge Companion of Research in the Arts (pp. 223-239). Routledge. http://clab.iat.sfu.ca/804/uploads/Main/RoutledgeCompanion.pdf

Xiaomin, L. J. C. A. i. C. T. o. S. C. (2008). *Jingdezhen—Porcelain Capital of the World.* p. 67.

Yang Jingya (2020). *The rhythm of points -- the application of point elements in ceramic decoration*, Jingdezhen: the Jingdezhen University of Ceramics, pp. 17—21.

Yang Xia and Chai Zhanzhu. (2012). Chinese Nerikomi porcelain. Henan Fine Arts Publishing Press.

Yang Zhiyue. (2020). *Study on Lu Weisun's Freehand Brushwork of Celadon Landscape Theme Works*, Hang.

zhou China Academy of Art, pp. 6—15. Zhu, F., & Shao, J. (2012). *Protection and symbolization innovation of manufacturing process of Blue-and-white porcelain.* Paper presented at the Applied Mechanics and Materials. p. 430.

Zhang Pusheng (1999). *Identification of blue-and-white porcelain*. Beijing Library Press.

Zhang Yongjun. (2015). On the Inheritance and Innovation of blue-and-white Landscapes. *Ceramics Research*, p.120.